

GUÍA DE PROFILAXE ANTIBIÓTICA PARA A FERIDA CIRÚRXICA AGUDA

INTERVENCIÓN CIRÚRXICA	RECOMENDACIÓN	VARIABLE DO ESTUDO	GRAO DE RECOMENDACIÓN	MICROORGANISMOS IMPLICADOS	PROFILAXE RECOMENDADA DE ELECCIÓN	PROFILAXE ALTERNATIVA
NEUROCIURXÍA						
Intracranial						
Craniotomía	Recomendado.	ISQ.	Alto ³² .	S. Aureus, estafilococos coagulasa negativo, estreptococos, enterobacterias.	Teicoplanina 600 mg iv + (cefotaxima ou ceftriaxona 2 g iv).	Vancomicina 1 g ou linezolid 600 mg iv (en lugar de teicoplanina) e cotrimoxazol iv (en lugar da cefalosporina).
Derivación de líquido cefalorraquídeo	Recomendado.	ISQ. Infección derivación.	Alto ³³ .			
Cirurxía columna	Recomendado.	ISQ.	Alto ³⁴ .			
ORL						
Cirurxía de cabeza e pescozo (limpa, benigna)	Non recomendada.		Baixa ³⁵ .			
Cirurxía de cabeza e pescozo (limpa, maligna e disección do pescozo)	Debería considerarse.	ISQ.	Baixa ⁶ .	S. Aureus, microorganismos anaerobios da flora orofarínxea.	Clindamicina 600 mg iv + gentamicina 3 mg / kg iv.	(Cefazolina ou cefonicida 2 g iv) + metronidazol 500 mg iv ou monoterapia con amoxicilina - clavulánico 2 g / 200 mg iv.
Cirurxía de cabeza e pescozo (contaminada/ limpa-contaminada)	Recomendada.	ISQ.	Baixa ⁶ .			
CARDIOVASCULAR						
Inserción de marcapasos	Recomendada.	ISQ. Calquera infección.	Alta ³⁷ .	S. Aureus, estafilococos coagulasa negativo, enterobacterias, clostridio.	Cefazolina ou cefonicida 2 g iv.	(Teicoplanina 600 mg iv ou vancomicina 1 g iv) + gentamicina 3 mg / kg iv.
Cirurxía cardíaca aberta	Recomendada.	ISQ.	Baixa ³⁸ .			
Amputación de membro inferior	Recomendada.	ISQ.	Alta ³⁹ .			
By pass abdominal e extremidades inferiores	Recomendada.	ISQ.	Alta ⁴⁰ .			
TORÁCICA						
Resección pulmonar	Recomendada.	ISQ.	Alta ⁴¹ .	S. Aureus, estafilococos coagulasa negativo, enterobacterias.	Cefazolina ou cefonicida 2 g iv.	(Teicoplanina 600 mg iv ou vancomicina 1 g iv) + gentamicina 3 mg / kg iv.
MAMA						
Cirurxía cancro de mama	Debería considerarse.	ISQ.	Alta.	S. Aureus, enterobacterias.	Cefazolina ou cefonicida 2 g iv.	Clindamicina 600 mg iv ou teicoplanina 400 mg iv.
Mamoplastía	Recomendada.	ISQ 6 semanas.	Baixa ⁴² .			
Cirurxía mama con implante	Recomendada.	ISQ.	Alta.			
GASTROINTESTINAL SUPERIOR						
Cirurxía esofáxica	Recomendada.	ISQ.	Moi baixa ⁴³ .	Enterobacterias, estreptococos, flora anaerobia da orofarínxea.	Cefazolina ou cefonicida 2 g iv.	Clindamicina 600 mg iv + gentamicina 3 mg / kg iv.
Cirurxía gástrica e duodenal	Recomendada.	ISQ.	Alta ⁴⁴ .			
Cirurxía by pass gástrico	Recomendada.	ISQ.	Moi baixa ⁴⁵ .			
Cirurxía intestino delgado	Recomendada.	ISQ.	Moi baixa ⁵ .			

HEPATOBILIAR						
Cirurgía Hepato-bilio-pancreática	Recomendada.	ISQ.	Alta ⁴⁵ .	Enterobacterias, enterococos, clostridios.	Cefazolina ou cefonicida 2 g iv.	Amoxicilina - clavulánico 2 g / 200 mg iv ou (clindamicina 600 mg iv + gentamicina 3 mg/kg iv).
Colecistectomía aberta e laparoscópica	Recomendada.	ISQ.	Alta ^{46, 47} .			
GASTROINTESTINAL INFERIOR						
Apendicectomía	Altamente recomendada.	ISQ. Abscesos intrabdominais.	Alta ⁴⁸ .	Enterobacterias, organismos anaerobios (bacteroides).	Cefalosporina con actividade anaerobicida (Cefoxitina ou Cefminox) 2 g iv.	(Metronidazol 500 mg iv ou clindamicina 600 mg iv) + (gentamicina 3 mg / kg iv cefazolina 2 g iv).
Cirurgía colorectal	Altamente recomendada.	ISQ. Abscesos intrabdominais.	Alta ⁴⁹ .			
PAREDE ABDOMINAL						
Hernioplastia	Non recomendada.	ISQ.	Alta ⁵⁰ .	S. Aureus, enterobacterias.	Cefazolina ou cefonicida 2 g iv.	Clindamicina 600 mg iv ou teicoplanina 400 mg iv.
BAZO						
Esplenectomía	Non recomendada (excepto en pacientes de alto risco).	ISQ.	Alta ⁴⁵ .			
XINECOLOXÍA						
Cesárea	Altamente recomendada.	ISQ.	Alta.	Enterobacterias, estreptococcus agalactiae, enterococcus, microorganismos anaerobios (Prevotella).	Cefazolina ou cefonicida 2 g iv (na indución anestésica ou tras pinzar o cordón).	Clindamicina 600 mg iv + aminoglicósido (tras pinzar cordón umbilical).
Esgazadura perineal	Recomendado.	ISQ.	Moi baixa ⁵¹ .			
CIRURXÍA ORTOPÉDICA OU TRAUMATOLÓXICA						
Fractura aberta	Altamente recomendada.	ISQ.	Alta ⁵² .	S. Aureus, estafilococos coagulasa negativo, enterobacterias, estreptococos, clostridios.	Ceftriaxona 2 g iv ou Ertapenem 1 g iv.	Clindamicina 600 mg iv + gentamicina 3 mg / kg iv ao chegar ao servizo de urxencias. Seguir con clindamicina 600 mg iv 8 h + gentamicina 2 mg / kg iv cada 8 h durante 24 h.
Fractura de cadeira	Altamente recomendada.	ISQ IPQ.	Alta ⁵³ .	S. Aureus, estafilococos coagulasa negativo, enterobacterias.	Cefazolina ou cefonicida 2 g iv (repetir ás 6 h doses de cefazolina). En caso de cirurxía con isquemia administrar primeira dose no momento de liberar o manguito.	(Teicoplanina 600 mg iv ou vancomicina 1 g iv ou clindamicina 600 mg) + gentamicina 3 mg / kg iv.
UROLOXÍA						
Cistectomía radical	Recomendada.	ISQ.	Moi baixa ⁵⁴ .	Enterobacterias, enterococos.	Ceftriaxona 1g iv.	(Teicoplanina 600 mg iv ou vancomicina 1 g iv ou) + gentamicina 3 mg / kg iv.

Fonte: elaboración propia mediante revisión bibliográfica.

